

PROGRAMACIÓN DE AULA

5º CURSO DE EDUCACIÓN INFANTIL

CURSO 2021-2022

CPR PLURILINGÜE VALLE INCLÁN 1

ÍNDICE

1. INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN DA PROGRAMACIÓN.

2. COMPETENCIAS BÁSICAS.

3. OBXECTIVOS.

3.1. Obxectivos xerais de etapa.

3.2. Obxectivos xerais de área.

3.3. Obxectivos didácticos ou de aprendizaxe.

4. SECUENCIA DE CONTIDOS.

5. TEMPORALIZACIÓN.

6. CRITERIOS DE AVALIACIÓN.

7. PROCEDEMENTO E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN.

8. METODOLOXÍA.

9. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS.

10. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.

11. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN TIC.

12. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN DE CONVIVENCIA.

13. EDUCACIÓN EN VALORES.

14. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E ESCOLARES.

15. PROCEDEMENTOS PARA AVALIAR PROPIA PROGRAMACIÓN.

1. INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN DA PROGRAMACIÓN.

Esta programación vai destinada ao alumnado de 5º nivel de Educación Infantil, elaborado co equipo de ciclo, co obxectivo de que sexa coherente nos diferentes niveis e etapas.,

A dita programación baséase en **catro características**: Adecuación, xa que está adaptada ao contexto concreto e ás necesidades do alumnado. Concreción, porque concreta a tarefa docente converténdoa nun instrumento útil. Flexibilidade, porque é un plan de actuación aberto que permite revisalo. Viabilidade, porque se axusta ao tempo, espazo e recursos dispoñibles.

Na súa redacción tívose en conta a **lexislación vixente**: a Lei Orgánica 2/2006 do 3 de maio de Educación, a Lei Orgánica 8/2013 de Mellora da Calidade Educativa, e ao estarmos situados nun centro de educación infantil e primaria o Decreto 374/1996 do 17 de outubro e a Orde 22 de xullo de 1997 que establecen o regulamento orgánico dos centros, sen esquencernos do Proxecto Educativo do centro, Memoria anual do curso 2019-2020, Proxecto de Xestión ou do Plan de Acción Titorial. E toda ela desenvólvese tendo en conta o establecido no **Protocolo e no Plan de Adaptación ao contexto da Covid 19**.

En canto á **contextualización**, sinalar:

O diagnóstico do centro, dicir que é o CPR Plurilingüe Valle- Inclán 1 situado nunha zona de transición urbano-rural de Ferrol e que conta cun total de 13 unidades, 3 para educación infantil, 6 para educación primaria e 4 para educación secundaria seguindo unha liña de 1 aula por nivel. O nivel socio-económico e cultural das familias do centro é medio-baixo e teñen un alto-medio nivel de implicación na nosa etapa. Canto á xornada escolar é continua cun horario de 9h. a 14h., regulada pola Orde do 29 de maio de 2008 pola que se establece o proceso da implantación da xornada lectiva en sesión única de mañá ou mixta. As instalacións seguen o establecido no Real Decreto 132/2010 do 12 de febreiro que regula os requisitos mínimos dos centros que imparten o 2º ciclo de educación infantil, primaria e secundaria. Temos aulas suficientes, aula de psicomotricidade, biblioteca, patio cuberto, etc...

Canto ao **diagnóstico da aula** destacar que teño un grupo de 10 nenos e nenas de 5º nivel de Educación Infantil, admitidos cumprindo o establecido no Decreto 254/2012 do 13 de decembro e na Orde do 12 de marzo de 2013 que regulan a admisión do alumnado e cumpren a ratio establecida na Orde 25 de xuño de 2009 e na Orde do 12 de marzo de 2013.

Dado que non superan os 10 alumnos e alumnas, considérase **como grupo de convivencia estable**. Polo momento, non presentan ningunha necesidade educativa especial.

En canto á **lingua vehicular**, empregaremos na aula a lingua materna predominante entre o alumnado, o castelán, seguindo o Decreto 330/2009, a Orde 25 de xuño de 2009 e o Decreto 79/2010 do 20 de maio, para o plurilingüismo, que desenvolve a Lei 3/1983 do 15 de xuño de Normalización Lingüística, modificada pola Sentenza do TSXG do 22 de novembro de 2012 no seu artigo 5.2. Teremos en conta a lingua do contorno e coidaremos que adquiran de forma oral e escrita o galego dentro dos límites da etapa. En canto á lingua estranxeira faranse actividades comunicativas que favorezan a súa aproximación coa mestra de lingua estranxeira, así como no desenvolvemento do proxecto de plurinfantil.

2. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE.

A LOE e o Decreto 330/2009 establecen 8 competencias que aínda que veñen indicadas para o ensino obrigatorio, é preciso iniciar o seu desenvolvemento ao inicio da escolarización para unha adquisición progresiva. Cambian o modelo educacional, sendo o novo paradigma referente o “aprender a aprender”. Cada competencia abordarase a través dos obxectivos e contidos das diferentes áreas, e cada obxectivo axudará a desenvolver varias competencias, polo tanto, a través dunha metodoloxía globalizadora e construtivista, faremos que as competencias se relacionen cos demais elementos curriculares de forma integradora e interdisciplinar., estas serían:

Competencia en comunicación lingüística (CL): a linguaxe é vía de aprendizaxe, de expresión e comunicación, de autorregulación persoal, de relación e interacción cos outros.

Competencia matemática (CM): supón habilidade para usar números e operacións básicas,

os símbolos e as formas de expresión e razoamento matemático, tanto para producir como para interpretar os distintos tipos de información.

Competencia no coñecemento e a interacción co mundo físico (CCIMF): está relacionada directamente co coñecemento, valoración e coidado do entorno físico e natural. Implica unha actuación responsable de respecto e coidado.

Tratamento da información e competencia dixital (TICD): supón a adquisición das habilidades no tratamento da información para buscar, obter, procesar e comunicar a información e transformala en coñecemento.

Competencia social e cidadá (CSC): supón optar pola autenticidade nas relacións interpersoais e implica interiorizar valores e adquirir actitudes e habilidades sociais para que sexa posible convivir nunha sociedade cada vez máis plural.

Competencia cultural e artística (CCA): implica a posibilidade de valorar e comprender as diferentes manifestacións culturais e artísticas e apreciar a expresión de ideas, experiencias ou sentimentos de forma creativa a través da música, arte, linguaxe,...

Competencia para aprender a aprender (CAA): supón iniciarse na aprendizaxe e ser capaz de continuo de xeito autónomo, buscando respostas e admitindo diversas solucións.

Autonomía e iniciativa persoal (AIP): supón saber optar con criterio propio e levar adiante as iniciativas necesarias para desenvolver a opción elixida no ámbito persoal, social ou laboral.

3. OBXECTIVOS.

3.1. Obxectivos xerais de etapa: establecen as capacidades que se espera teñan adquiridas as nenas/os ao finalizar a etapa: físicas, afectivas, sociais e intelectuais. Son prescritivos e non son medibles ni avaliáveis:

*Coñecer o seu propio corpo e o dos outros, as súas posibilidades de acción e aprender a respectar as diferenzas.

*Observar e explorar o seu contorno familiar, natural e social.

*Adquirir progresivamente autonomía nas súas actividades habituais.

*Desenvolver as súas capacidades afectivas.

*Relacionarse cos demais e adquirir progresivamente pautas elementais de convivencia e de relación social, así como exercitarse na resolución pacífica de conflitos.

*Desenvolver habilidades comunicativas en diferentes linguaxes e formas de expresión.

*Iniciarse nas habilidades lóxico-matemáticas e achegarse á lectura e escritura como medio de comunicación, información e gozo.

*Sentir o xesto, o movemento e o ritmo como recursos para a expresión e a comunicación.

*Achegarse, na medida das súas posibilidades, ao uso das TIC'S.

3.2. Obxectivos xerais de área: son prescritivos e refírense ás capacidades que se espera teña adquiridas o alumnado como consecuencia da intervención escolar ao traballar as tres áreas de experiencia ao finalizar a etapa. Relaciónanse coas competencias básicas, teñen un carácter interdisciplinar e integrador. Ao final de cada obxectivo iremos poñendo os códigos das competencias coas que teñen máis relación:

Área de coñecemento de si mesmo e autonomía persoal.

- *Formarse unha autoimaxe positiva, identificando as propias características, posibilidades e limitacións, desenvolvendo a autoestima e autonomía persoal. AIP, CSC.
- *Coñecer o seu corpo, as posibilidades de acción e expresión, coordinando xestos e movementos. AIP, CCA.
- *Realizar tarefas sinxelas/resolver problemas cotiás, superando as dificultades que se presentan, reforzando a autoconfianza e sendo quen de solicitar axuda. CCIMF, CSC.
- *Identificar sentimentos e emocións propios e dos outros e comunicalos. CSC, CL.
- *Adecuar o propio comportamento ás necesidades das outras persoas, desenvolvendo actitudes e hábitos de respecto, axuda e colaboración. CSC, CAA.
- *Progresar na adquisición de hábitos de seguridade, hixiene, alimentación, saúde,... AIP, CSC.
- *Progresar na adquisición de hábitos de orde e planificación das tarefas. CAA, AIP.
- *Amosar unha actitude de aceptación e respecto polas diferenzas individuais. CSC, CCIMF.
- *Descubrir e vivir o xogo como medio que favorece o desenvolvemento. CCIMF, CAA.

Área de coñecemento do contorno.

- *Observar e explorar de forma activa o seu contorno. CCIMF, CSC.
- *Observar os cambios e modificacións dos elementos do contorno, desenvolvendo actitudes de coidado, respecto e conservación. CCIMF, TICD.
- *Iniciarse na formulación de hipóteses dalgúns experimentos realizados. CL, CM.
- *Relacionarse cos demais persoas, de forma equilibrada e satisfactoria, interiorizando pautas de comportamento. CSC, CL.
- *Coñecer distintos grupos sociais, algunhas das súas características, producións culturais, valores e formas de vida. CAA, CCIMF.
- *Establecer relacións de confianza, afecto, colaboración, baseadas no respecto ás persoas, ás normas e valores da sociedade a que pertencen. CAA, CCIMF.

*Apreciar e facer seus algúns elementos propios da tradición e da cultura galega -expresións artísticas, costumes, festas populares, folclore, gastronomía, etc... CSC, CCIMF.

*Iniciarse nas habilidades matemáticas, manipulando coleccións, identificando os atributos e calidades, establecendo relacións de clasificación, orde e cuantificación. CM, TICD.

*Empregar o coñecemento matemático establecendo relacións, ordenando, comparando, cuantificando, medindo, pesando, etc... CM, CAA.

Área de linguaxes: comunicación e representación.

*Recoñecer a importancia das manifestacións non verbais (silencio, mirada, xestualidade, olfacto e tacto) como elementos xenuínos da comunicación humana. CSC, CCIMF.

*Comprender que as palabras, números, notas musicais, iconas e outros símbolos e signos poden representar pensamentos, experiencias, coñecementos e ideas das persoas. CL, CM.

*Comunicarse oralmente nas dúas linguas oficiais con diferentes interlocutores e contextos, valorando a lingua para relacionarse, regular a convivencia e para o aprendizaxe. CAA, CL.

*Comprender a intencionalidade comunicativa doutras nenas e doutros nenos, así como das persoas adultas, adoptando unha actitude positiva cara as linguas. CL, CSC.

*Iniciarse no uso oral dunha lingua estranxeira para comunicarse e mostrar interese e gozo ao participar nestes intercambios comunicativos. CL, CSC.

*Utilizar as diversas linguaxes como instrumentos de comunicación. CL, CCA.

*Achegarse á lingua escrita a través de distintos tipos de textos. CL, TICD.

*Comprender, reproducir, reescribir -tendo en conta as diferentes etapas individuais no proceso de adquisición da lingua escrita-, e recrear textos. CCA, CL.

*Facer uso da biblioteca valorándoa como fonte de información e pracer. CCIMF, CAA.

*Potenciar a capacidade creativa a través das linguaxes artísticas para imaxinar, inventar, transformar... dende as súas ideas, sentimentos, experiencias, coñecementos... CCA, CL.

*Achegarse ao coñecemento de obras artísticas expresadas en distintas linguaxes, adquirindo sensibilidade estética. CCA, TICD.

*Desenvolver autoconfianza nas producións artísticas persoais, amosando interese pola súa mellora, respectando e valorando as creacións propias e as das demais persoas. AIP, CCA.

*Achegarse ao coñecemento, emprego e valoración das TIC como ferramentas de busca de información, creación, expresión e comunicación. TICD, CAA.

3.3. Obxectivos didácticos ou de aprendizaxe: constitúen as intencións educativas e unha guía inmediata para planificar a aprendizaxe, proporcionan criterios de valoración do proceso e dos resultados. Son o referente indispensable para avaliar a adquisición de capacidades e competencias básicas. Son observables, medibles e avaliáveis e contribúen á consecución das capacidades propostas. Son coherentes e adecúanse ás características do centro e do alumnado.

Unidade 1: Un tambor no meu corpo?

Área 1. Coñecemento de si mesmo e autonomía persoal.

- Identificar os sentimentos, emocións e necesidades propias e alleas.
- Explorar o seu corpo coñecendo as súas posibilidades de movemento e identificando algúns elementos , ósos e órganos internos.
- Ser progresivamente autónomo en hábitos relacionados coa hixiene, alimentación, a orde e o vestido.
- Desenvolver actitudes de respecto, afecto e colaboración cos membros da escola.
- Progresar na motricidade global e fina.
- Iniciarse na adquisición de hábitos relacionados co coidado da saúde.
- Identificar as sensacións e percepcións que pode obter por medio dos sentidos e o lugar do corpo en que se localizan os devanditos órganos.

Área 2. Coñecemento do contorno.

- Observar e descubrir os cambios producidos no contorno coa chegada do outono.

- Coñecer e valorar a profesión do médico/médica e a súa repercusión no coidado da saúde.
- Coñecer as nocións espaciais: dentro/fora e arriba/abaixo.
- Discriminar a cor branca e repasar as cores laranxa, amarela, azul e verde.
- Repasar os cardinais 1 e 2 e iniciarse no coñecemento dos ordinais 1º e 2º.
- Discriminar as formas: circulares, cadradas e triangulares.
- Realizar e ler series.
- Identificar as medidas alto/baixo e longo/curto e os tamaños grande/pequeno.
- Discriminar os cuantificadores uns/poucos/moitos.
- Identificar as propiedades duro/brando, igual/diferente, aberto/pechado.

Área 3. Linguaxes: comunicación e representación.

- Expresar mediante a linguaxe oral desexos e ideas e comprender as mensaxes que lle comunican os outros.
- Comprender e reproducir textos sinxelos de contos e poemas da literatura infantil mostrando actitudes de valoración e interese cara eles.
- Desenvolver a capacidade de percepción auditiva, sons corporais e do medio.
- Iniciarse na lectura e na escritura.
- Expresarse a través da linguaxe corporal e plástica.
- Comprender as mensaxes audiovisuais emitidas por algúns instrumentos tecnolóxicos (ordenador, xogos dixitais...) entendendo a importancia e a necesidade de utilizalos moderadamente.

Unidade 2: Un castelo ecolóxico.

Área 1. Coñecemento de si mesmo e autonomía persoal.

- Coñecer a importancia que ten para a saúde a actividade física e a alimentación saudable.

- Establecer relacións respectuosas, afectivas e reciprocas con nenos e coas nenas en condicións de igualdade e nunha actitude de aceptación das diferencias.
- Utilizar coordinadamente as súas posibilidades motoras e posturais, adecuándoas ás diversas situacións lúdicas e cotiás que consideran.
- Desenvolver actitudes de afecto, respecto e colaboración cos membros da familia participando, dentro das súas posibilidades, no mentemento da orde e a limpeza da casa.
- Progresar no coñecemento do esquema corporal e na motricidade global e fina.
- Identificar algúns sentimentos e emocións en sí mesmo e nos demais.

Área 2. Coñecemento do entorno.

- Coñocer o medio natural e descubrir os cambios que se producen coa chegada o outono.
- Actuar e orientarse autónomamente dentro do ámbito familiar e nos diferentes espazos da súa casa.
- Coñecer algunhas normas de comportamento e de convivencia que rexen a vida familiar.
- Valorar a importancia do traballo dos diferentes profesionais que interveñen na construción dunha vivenda.
- Coñecer diferentes tipos de vivendas e materiais dos que están construídas.
- Reforzar o coñecemento do cardinal 3 e iniciarse na identificación do ordinal 3º.
- Discriminar a cor marrón.
- Localizar obxectos no espacio atendendo ao criterio enriba/debaixo.
- Utilizar os cuantificadores cheo/baleiro, máis que/menos que.
- Realizar series sinxelas.
- Iniciación e nocións básicas de orientación temporal.

Área 3. Linguaxes: comunicación e representación.

- Realizar descripcións sinxelas.
- Progresar na expresión oral e na comprensión verbal coñecendo algunhas das normas que rexen o intercambio lingüístico.

- Achegarse á literatura infantil comprendendo, reproducindo e recreando textos sinxelos de contos e de poemas mostrando actitudes de valoración e interese cara eles.
- Leer e interpretar imaxes, códigos, etiquetas e pictogramas.
- Iniciarse no uso do verbo.
- Utilizar a linguaxe plástica, corporal e musical para comunicar os seus desexos, sentimentos e necesidades.
- Comprender as mensaxes audiovisuais emitidas por algúns instrumentos tecnolóxicos, entendendo a importancia e a necesidade de utilizalos moderadamente.

Unidade 3: A cidade das bicis.

Área 1. Coñecemento de si mesmo e autonomía persoal.

- Utilizar coordinadamente as súas posibilidades motoras adecuándoas ás diversas situación de actividade cotiá.
- Establecer relacións respectuosas, afectivas e recíprocas con nenos e nenas doutras culturas, en condicións de igualdade e cunha actitude de aceptación das diferenzas.
- Adecuar o propio comportamento ás necesidades e demandas dos demais.
- Mostrar interese na aprendizaxe de novas destrezas.
- Planificar e secuenciar a propia acción para a resolución de actividades cotiás buscando colaboración cando sexa necesario.
- Aceptar as opinións dos demais nas activides de traballo cooperativo.
- Coñecer a importancia que ten para a saúde a actividade física e a alimentación saudable.

Área 2. Coñecemento do contorno.

- Observar os cambios producidos no contorno coa chegada do inverno.
- Coñecer algúns medios de transporte que circulan pola rúa.
- Observar e explorar: a rúa, os elementos presentes nela, os edificios, os establecementos

de consumo...as súas funcións e utilidade.

- Coñecer e respetar algunhas normas básicas de seguridade viaría.
- Comprender a importancia da reciclaxe para a conservación do medio.
- Localizar obxectos no espazo atendendo aos criterios: diante/detrás, preto/lonxe, un lado/outro lado, esquerda/dereita.
- Discriminar diferentes formas planas.
- Agrupar e clasificar obxectos atendendo a diversos criterios.
- Iniciarse na identificación do ordinal 4º, realizar a grafía do número e asócialo coa súa cantidade.
- Realizar sumas ate a cantidade 4.
- Discriminar as cores gris e negra.
- Realizar estimacións de medida atendendo aos tamaños longo/curto, grande/mediano/pequeno.

Área 3. Linguaxes: comunicación e representación.

- Iniciarse na lectura e na escritura.
- Expresarse oralmente de forma progresivamente máis clara.
- Achegarse á literatura infantil comprendendo, reproducindo e recreando textos sinxelos de contos e de poemas, mostrando actitudes de valoración, gozo e interese cara a eles.
- Participar activamente nas situacións de transmisión oral, respectando as normas que rexen o intercambio lingüístico.
- Coñecer que algunhas palabras pertencen a unha mesma familia.
- Comprender as mensaxes audiovisuais emitidas por algúns instrumentos tecnolóxicos (ordenador, televisor, encerado dixital, tableta, reprodutores musicais, videoxogos...), entendendo a importancia e a necesidade de utilizalos moderadamente.
- Coñecer algunhas palabras e expresións en inglés relacionadas cos contidos da unidade e coas rutinas cotiás.

- Expresarse a través da linguaxe corporal, plástica e musical.

Unidade 4: Viaxando polo mundo.

Área 1. Coñecemento de si mesmo e autonomía persoal.

- Coñecer o seu corpo globalmente identificando algúns dos seus segmentos e elementos e algunhas características diferenciais.
- Establecer relacións respectuosas, afectivas e recíprocas cos seus compañeiros e compañeiras, en condicións de igualdade e cunha actitude de aceptación das diferenzas.
- Progresar no desenvolvemento da motricidade global e fina.
- Progresar na adquisición de hábitos.
- Expresar sentimentos e emocións a través do seu corpo e comprender os que expresan os demais.
- Desenvolver as posibilidades motoras de algunhas partes corporais.

Área 2. Coñecemento do medio.

- Iniciarse no coñecemento do planeta Terra.
- Coñecer algúns dos elementos naturais que compoñen o noso planeta: terra, mares, océanos, continentes, ríos...
- Observar distintos tipos de paisaxe e identificar obxectos propios deses lugares.
- Coñecer medios de transporte relacionados coas viaxes e cos medios físicos polos que se desplazan.
- Identificar algúns medios de información e de comunicación.
- Identificar o cardinal 5 e o ordinal 5º.
- Agrupar e clasificar obxectos atendendo aos diferentes criterios relacionados coa cor, a forma, o tamaño, a situación espacial e a cantidade.

- Discriminar a cor rosa.
- Realizar series.
- Localizar obxectos atendendo as nocións dereita e arredor.
- Realizar estimacións de tamaños e medidas.
- Realizar sumas sinxelas.

Área 3. Linguaxes: comunicación e representación.

- Expresar, utilizando diferentes linguaxes (oral, corporal, musical e plástica), necesidades, intereses, intencións e emocións e comprender as mensaxes dos demais.
- Achegarse á literatura infantil comprendendo, reproducindo e recreando textos sinxelos de contos e de poemas mostrando actitudes de valoración, gozo e interese cara a eles.
- Expresarse oralmente realizando descripcións de obxectos, animais e persoas.
- Iniciarse na lectura e na escritura.
- Iniciarse no uso do adxetivo.
- Coñecer algunhas palabras e expresións en inglés relacionadas cos contidos da unidade e coas rutinas cotiás.
- Comprender as mensaxes audiovisuais emitidas por algúns instrumentos tecnolóxicos (ordenador, televisor, tabletas, reprodutores musicais...), entendendo a importancia e a necesidade de utilízalos moderadamente.

Unidade 5: O bosque de Peluxa.

Área 1. Coñecemento de si mesmo e autonomía persoal.

- Establecer relacións respectuosas, afectivas e recíprocas con nenos e nenas, en condicións de igualdade e cunha actitude de aceptación das diferenzas.
- Empezar a controlar algunhas emocións básicas.
- Ter unha imaxe positiva de sí mesmo mediante o coñecemento e valoración das características persoais e das propias capacidades e limitacións.

- Progresar na adquisición de hábitos de hixiene, alimentación, descanso e hábitos de traballo.
- Aceptar as decisións adoptadas nas actividades realizadas cooperativamente.
- Progresar na motricidade global e fina.
- Descubrir as posibilidades expresivas do corpo para manifestar emocións e sentimentos.

Área 2. Coñecemento do contorno.

- Observar os cambios naturais, vexetais que se producen no contorno coa chegada da primavera.
- Coñecer un novo contorno: o bosque (tipos, árbores, plantas, crecemento das plantas, animais deste hábitat).
- Coñecer o traballo dos gardabosques e a súa contribución a conservación da natureza.
- Comprender a importancia que teñen as árbores e as plantas para a vida das persoas e desenvolver actitudes de coidado e respecto cara á natureza.
- Identificar correctamente o número 6 e o ordinal 6º.
- Realizar agrupacións, clasificacións e seriacións.
- Discriminar tamaños e medidas.
- Situar-se no espazo atendendo a diferentes nocións espaciais: preto-lonxe, entre, dereita-esquerda.
- Ordear temporalmente imaxes.

Área 3. Linguaxes: comunicación e representación.

- Progresar na expresión oral e na comprensión verbal de xeito adecuado a súa idade.
- Iniciarse na lectura e na escritura.
- Achegarse á literatura infantil comprendendo, reproducindo e recreando textos sinxelos de contos e de poemas, mostrando actitudes de valoración e interese cara a eles.
- Mostrar interese cara ás narracións, audicións e representacións gozando con elas.

- Coñecer o diminutivo dalgunhas palabras.
- Enunciar frases cunha estrutura gramatical máis complexa.
- Coñecer algunhas palabras e expresións en inglés relacionadas cos contidos da unidade e coas rutinas cotiás.
- Comprender as mensaxes audiovisuais emitidas por algúns instrumentos tecnolóxicos (ordenador, televisor, tableta, reprodutores musicais, videoxogos...), entendendo a importancia e a necesidade de utilizalos moderadamente.
- Utilizar diferentes linguaxes (verbal, plástica, corporal e musical) para expresar as súas necesidades, sentimentos e emocións.

Unidade 6: Os esquíos

Área 1. Coñecemento de si mesmo e autonomía persoal.

- Desenvolver de forma progresiva hábitos relacionados coa hixiene logo do contacto con animais.
- Establecer relacións respectuosas, afectivas e recíprocas con nenos e nenas, en condicións de igualdade e cunha actitude de aceptación das diferenzas.
- Ter unha imaxe axustada de sí mesmo a través do coñecemento e valoración das características persoais e das propias capacidades e limitacións.
- Progresar no desenvolvemento da motricidade global e fina.
- Progresar na adquisición de hábitos relacionados coa limpeza e a orde do contorno.
- Aprender a coñecer, valorar e aceptar as regras que rexen determinados contextos e situacións (xogos, rutinas, escola, familia...).
- Coñecer a importancia que ten para a saúde a actividade física e a alimentación saudable.

Área 2. Coñecemento do contorno.

- Identificar algúns animais domésticos.

- Desenvolver hábitos de coidado e respecto cara os animais.
- Identificar algúns alimentos de orixe animal.
- Realizar as grafías dos números o 1 ao 6 e identificar os seis primeiros ordinais.
- Progresar no coñecemento lóxico-matemático.
- Agrupar, comparar e clasificar obxectos atendendo aos criterios de cor, forma, tamaño, cantidade, medida e situación espacial.
- Localizar obxectos no espazo e situarse a si mesmo atendendo a diferentes criterios.
- Discriminar as propiedades: lixeiro-pesado nos obxectos.
- Realizar series.
- Identificar o rombo.

Área 3. Linguaxes: comunicación e representación.

- Iniciarse na lectura e na escritura.
- Expresar de forma cada vez máis correcta os seus desexos e ideas a través da linguaxe oral.
- Coñecer as posibilidades expresivas das diferentes linguaxes (corporal, plástica e musical).
- Expresarse cunha articulación, entonación, vocabulario e unha estruturación gramatical adecuada a súa idade.
- Realizar adecuadamente a concodancia de número (singular, plural).
- Descubrir e identificar os elementos básicos da linguaxe escrita por medio da interpretación e reprodución de imaxes.
- Achegarse á literatura infantil comprendendo, reproducindo e recreando textos sinxelos de contos e de poemas, mostrando actitudes de valoración, desfrute e interese cara a eles.
- Coñecer algunhas palabras e expresións en inglés.

- Comprender as mensaxes audiovisuais emitidas por algúns instrumentos tecnolóxicos (ordenador, encerado dixital, televisor, tabletas, reprodutores musicais, videoxogos...), entendendo a importancia e a necesidade de utilizalos moderadamente.

4. SECUENCIA DE CONTIDOS

Os contidos xerais son un conxunto de formas e saberes culturais seleccionados en función dos obxectivos. Recóllense na LOE, no Real Decreto 1630/2006 e no Decreto 330/2009, adaptándose ás carecterísticas do alumnado. Son de natureza conceptual, procedimental e actitudinal, aínda que en base ao enfoque competencial cobran máis relevancia os procedementos e actitudes. Bernstein di que os contidos non conforman por si sos unha programación, a programación real está no que se fai dentro e fóra das aulas.

Unidade 1: Un tambor no noso corpo?.

Área 1. Coñecemento de si mesmo e autonomía persoal.

- O corpo por fóra: de fronte e de costas.
- Elementos da cara: ollos, orellas, nariz, boca (lingua e dentes).
- As extremidades.
- O corpo por dentro: ósos e algúns órganos internos: o corazón.
- Os cinco sentidos: localización dos diferentes órganos.
- Progreso na motricidade global.
- Mellora na coordinación óculo-manual.
- Habilidades motoras finas.
- Hábitos de hixiene, descanso, alimentación e coidado da saúde.
- Rutinas escolares.
- Educación emocional: a vergonza.

Área 2. Coñecemento do contorno.

- O outono.
- Profesionais da saúde: o médico. .
- Situación espacial: dentro-fora., arriba-abaixo.
- Tamaños e medidas: grande-pequeno., alto-baixo., longo-curto.
- Propiedades dos obxectos: igual-diferente., duro-brando., aberto-pechado.
- Cor branca.
- Repaso dos cardinais 1 e 2 e os ordinais 1º e 2º.
- Formas planas: círculo, cuadrado e triángulo.
- Realización de series.

Área 3. Linguaxes: comunicación e representación.

- Contos: *Un tambor no meu corpo?., A vergonza., Nando o sucio.*
- Vocabulario básico da unidade en lingua materna e estranxeira.
- Outros recursos da expresión oral: poesías, adiviñas e refráns.
- Iniciación na escritura: trazos e grafías.
- Iniciación na lectura: lectura e interpretación de imaxes, códigos, etiquetas e pictogramas.
- Posibilidades expresivas do corpo.
- Técnicas e materiais da linguaxe plástica.
- Sons producidos polo corpo relacionados e fenómenos atmosféricos propios do outono.
- Cancións da unidade: *Move o esqueleto., Bate o corazón., O outono., Shake it.*
- Tecnoloxías da información e da comunicación: recursos dixitais dispoñibles no centro.

Unidade 2: Un castelo ecolóxico.

Área 1. Coñecemento de si mesmo e autonomía persoal.

- O corpo.
- Xogos e actividades psicomotrices.
- Movementos do corpo.

- Habilidades motoras de carácter fino.
- Autonomía progresiva nas actividades e rutinas cotiás.
- Coidado da saúde: alimentación saudable e actividade física.
- Educación emocional: a envexa.
- Participación nas tarefas realizadas cooperativamente.

Área 2. Coñecemento do contorno.

- Partes da casa.
- Tipos de vivendas.
- A reciclaxe na casa: a cor dos colectores.
- Vivendas do pasado: os castelos.
- Membros da familia: relacións de parentesco e normas de comportamento.
- O outono: características, a cor das follas e das árbores.
- Repaso dos tamaños e medidas: longo-curto, grande-pequeno., máis alto.
- Repaso da cor marrón.
- Realización de series.
- Repaso do número 3.
- Ordinal 3º.
- Repaso dos cuantificadores básicos: cheo-baleiro, máis que-menos que.
- Propiedades dos obxectos: igual-diferente.
- Nocións espaciaís enriba-debaixo.

Área 3. Linguaxes: comunicación e representación.

- Contos: *Un castelo ecolóxico.*, *A envexa.*, *Riciños de ouro.*
- Vocabulario básico da unidade en lingua materna e estranxeira.
- Outros recursos da expresión oral: poesías, adiviñas e trabalinguas.
- Iniciación na escritura: realización de trazos e graffías.
- Lectura e interpretación de imaxes, códigos, nexos, etiquetas e pictogramas.

- O uso do verbo.
- Posibilidades expresivas do corpo.
- Instrumentos musicais de corda e instrumentos musicais que non teñen corda.
- Cancións da unidade: *O fantasma do castelo.*, Reciclar é xenial., Tin, tin, tan, tan., O outono., I,m a ghost.
- Tecnoloxías da información e da comunicación.

Unidade 3: A cidade das bicis.

Área 1. Coñecemento de si mesmo e autonomía persoal.

- Coñecemento e control progresivo do seu corpo.
- Xogos e actividades psicomotrices.
- Movementos globais do corpo. Motricidade fina.
- Autonomía progresiva.
- As actividades e rutinas cotiás.
- Participación nas actividades de traballo cooperativo.
- Educación emocional: a felicidade.
- Coidado da saúde: a actividade física e a alimentación saudable.

Área 2. Coñecemento do contorno.

- Contorno próximo: a rúa.
- Elementos do contorno urbano.
- Produtos que se poden adquirir nos diferentes establecementos de consumo.
- O enderezo: nome da rúa, número da casa, vila ou cidade.
- A contaminación.
- Medios de transporte que contaminan menos.
- A reciclaxe de residuos.

- Normas de seguridade viaría.
- Profesións: carteiro/carteira, policía, bombeiro/bombeira.
- O inverno: pezas de vestir e cambios producidos no clima.
- Repaso de nocións espaciais: diante-detrás, preto-lonxe., un lado-outro lado, esquerda-dereita.
- Repaso das formas circular, cadrada e triangular.
- Repaso dos tamaños e medidas: grande-mediano-pequeno, longo-curto.
- Series ascendente e descendente de números.
- Cuantificadores básicos: máis-menos.
- Número 4 e ordinal 4º.
- Descomposición e composición do número 4.
- Iniciación a suma.

Área 3. Linguaxes: comunicación e representación.

- Contos: *A cidade das bicis.*, *A felicidade.*, *O rato de campo.*
- Vocabulario básico da unidade en lingua materna e estranxeira.
- Outros recursos da expresión oral: poesías, adiviñas e trabalinguas.
- Iniciación na escritura: trazos (ondulado, circular, semicircular, espiral, bucle, conectados) e grafías.
- Lectura e interpretación de imaxes, etiquetas, nexos e pictogramas.
- Realización de descrições sinxelas.
- Familias de palabras.
- Técnicas e materiais da linguaxe plástica.
- Sons producidos polos medios de transporte, propios da rúa e de fenómenos atmosféricos característicos do inverno.
- Cancións da unidade: *Como presta.*, *Vou en bicicleta.*, *Tremelando estou.*, *Around the World.*

- Posibilidades expresivas do corpo.
- Progreso no manexo dos diferentes dispositivos tecnolóxicos dispoñibles no centro.

Unidade 4: Viaxando polo mundo.

Área 1. Coñecemento de si mesmo e autonomía persoal.

- Coñecemento e control progresivo do seu corpo.
- Movementos do corpo.
- Xogos e actividades psicomotrices.
- Motricidade fina.
- Sensacións do corpo: frío-calor.
- As actividades e as rutinas cotiás.
- Educación emocional: a xenerosidade.
- Colaboración nas tarefas cooperativas.
- Coidado da saúde: actividade física e alimentación saudable.

Área 2: Coñecemento do contorno

- O planeta terra: forma.
- Elementos que compoñen o planeta terra: terra, mares, océanos, ríos, continentes, volcáns...
- Seres vivos presentes no fondo do mar.
- Medios de transporte relacionados con viaxes.
- Situación espacial: dereita e arredor.
- Propiedades dos obxectos: igual-diferente.
- Repaso de tamaños e medidas.
- Repaso das formas xeométricas.
- Cuantificadores: uns-varios e metade.
- Cardinais: 1 ao 5. Ordinais do 1º ao 5º.

- Descomposición do número 5.
- Cor rosa.
- Mestura de cores.
- Series crecente e decrecente de números.
- Realización de sumas sinxelas.

Área 3: Linguaxes: Comunicación e representación

- Contos: *Viaxando polo mundo.*, *A xenerosidade.*, *A Sereíña.*
- Vocabulario básico da unidade en lingua materna e estranxeira.
- Outros recursos da expresión oral: poesías, adiviñas e refráns.
- Reaalización de trazos e escritura de grafías: números e letras.
- Lectura e interpretación de imaxes, nexos, etiquetas, códigos e pictogramas.
- Iniciación no uso do adxetivo.
- Normas que rexen o intercambio lingüístico: escoitar aos demais, non falar ao mesmo tempo que outros...
- Técnicas e materiais da linguaxe plástica.
- Sons producidos por algúns fenómenos naturais, sons producidos polos medios de transporte e dalgúns instrumentos musicais.
- Instrumentos musicais de vento.
- Cancións da unidade: *Planeta terra.*, *Pancho, o coello viaxeiro.*, *Tremelando estou, Around the World.*
- Posibilidades expresivas do corpo.
- Dispositivos e recursos tecnolóxicos dispoñibles no centro.

Unidade 5: O bosque de peluxa.

Área 1. Coñecemento de si mesmo e autonomía persoal.

- Estructuración do esquema corporal.

- Imaxe positiva de si mesmo.
- Hábitos de hixiene: alimentación, descanso e traballo.
- Coidado da saúde: alimentos de orixe vexetal.
- Autonomía progresiva nas rutinas e actividades de clase.
- Progreso na motricidade global e fina.
- Xogos e actividades psicomotores.
- Educación emocional: a tristeza.

Área 2. Coñecemento do contorno.

- Estacións do ano: a primavera.
- As plantas: Coidados.
- O bosque: tipos.
- Tipos de árbores.
- Alimentos do bosque: froitas, cogomelos...
- Animais do bosque: xabaril, oso, aves.
- Profesións: o gardabosques.
- Actitudes de coidado e respecto cara a natureza.
- Propiedades dos obxectos: igual-diferente, aberto-pechado.
- Situación espacial entre, esquerda-dereita, preto-lonxe.
- Cuantificadores: ningún, metade.
- Cardinais do 1 ao 6. Ordinais do 1 ao 6º.
- Realización de series.
- Sumas.
- Composición e descomposición do número 6.
- Tamaños e medidas: grande-pequeno, goso-delgado, moi alto-alto-baixo.
- Repaso de cores e formas xeométricas.

Área 3. Linguaxes: comunicación e representación.

- Contos: *O bosque de Peluxa.*, *A tristeza.*, *A bela durmente do bosque.*
- Vocabulario básico da unidade en lingua materna e estranxeira.
- Outros recursos da expresión oral: poesías, adiviñas e refráns.
- Iniciación na escritura: trazos circulares, oblicuos, espirais, conectados. Grafías de números e algunhas letras.
- Lectura e interpretación de imaxes, carteis, etiquetas, nexos e pictogramas.
- Realización de descrições sinxelas e vocación de feitos cotiáns.
- Iniciación ao diminutivo.
- Técnicas e materiais da linguaxe plástica.
- Sons producidos por algúns animais e polo tambor.
- Cancións da unidade: *Os animais do bosque.*, *Ñan, ñan, ñan.*, *Baila conmigo na primaveira.*, *The big forest.*
- Posibilidades expresivas do corpo.
- Tecnoloxías da información e da comunicación.

Unidade 6: Os esquíos.

Área 1. Coñecemento de si mesmo e autonomía persoal.

- Avance no coñecemento do corpo.
- Coidado da saúde: a actividade física e a alimentación saudable.
- Imaxe positiva e axustada de si mesmo.
- Movementos e posturas corporais.
- Hixiene relacionado co contacto dos animais.
- Hábitos relacionados coas actividades cotiás.
- Progreso na motricidade global e fina.
- Xogos e actividades psicomotores.

Área 2. Coñecemento do contorno.

- Os esquíos: características morfolóxicas, tipos, como se alimentan, como medran, hábitat...
- Algúns animais domésticos.
- Actitudes de coidado e respecto cara os animais.
- Alimentos de orixe animal.
- Repaso das nocións espaciales.
- Repaso das formas planas traballadas.
- Repaso dos tamaños e medidas traballadas.
- O rombo.
- Repaso dos cardinais e ordinais traballados (1 ao 6)., (1º ao 6º).
- Composición e descomposición de números.
- Resolución de sumas sinxelas.
- Propiedades dos obxectos: lixeiro-pesado.

Área 3. Linguaxes: comunicación e representación.

- Contos: *O esquio espelido.*, *O esquio mudiño.*
- Vocabulario básico da unidade en lingua materna e estranxeira.
- Outros recursos da expresión oral: poesías, adiviñas e refráns.
- Iniciación na escritura: realización de trazos e escritura de números, letras e palabras moi sinxelas.
- Lectura e interpretación de imaxes, etiquetas, cartéis, códigos e pictogramas.
- Realización de descrições.
- O uso do singular e do plural.
- Técnicas e materiais da linguaxe plástica.
- Sons producidos por algúns animais e sons ambientais.
- Cancións da unidade: *O meu amigo esquío.*, *O peto.*, *A Praia*, *The squirrel,s song.*

- Posibilidades expresivas das diferentes linguaxes.
- Utilización de recursos e dispositivos interactivos dispoñibles no centro.

5. TEMPORALIZACIÓN

O presente proxecto educativo desenvólvese ao redor de seis unidades didácticas do seguinte xeito:

1º Trimestre

- U.D.0: Volvemos ao cole. (do 9 ao 1 de outubro)
- U.D.1: Un tambor no meu corpo? (do 4 de outubro ao 2 de novembro)
- U.D.2: Un castelo ecolóxico (do 3 de novembro ao 22 de decembro)

2º Trimestre

- U.D.3: A cidade das bicis (do 10 xaneiro ao 11 de febreiro)
- U.D.4: Viaxando polo mundo (do 14 de febreiro ao 1 de abril)

3º Trimestre

- U.D.5: O bosque de Peluxa (do 19 de abril ao 13 de maio)
- U.D.6: Os esquíos (do 18 de maio ao 10 de xuño)
- Reforzo e consolidación (do 13 ao 22 de xuño)

6. CRITERIOS DE AVALIACIÓN

O **Decreto 330/2009** especifica os criterios para cada área que deben ser concibidos como referentes para a avaliación.

Os **aspectos máis importantes a avaliar na Educación Infantil son:**

- A organización da aula, o seu clima escolar e as diversas interaccións:
- A coordinación entre os profesionais dun mesmo ciclo e a coherencia entre os ciclos:
- A regularidade e calidade da relación coas familias e a súa participación:
- A adecuación da proposta pedagóxica e da propia planificación:
- A adecuación da proposta metodolóxica na contribución á adquisición das competencias:
- A evolución no proceso de aprendizaxe do alumnado:

Unidade 1: Un tambor no meu corpo?

Área 1. Coñecemento de si mesmo e autonomía persoal.

- Sinala en sí mesmo, nun compañeiro ou compañeira e nunha imaxe partes do corpo.
- Nomea os elementos do corpo únicos e dobles.
- Identifica os elementos do corpo que ve cando está de fronte e os que vería de costas.
- Conta, de xeito adecuado á súa idade, como é: louro, moreno, alto, baixo, a cor dos seus ollos...
- Sabe que grazas ao esqueleto nos mantemos en pé.
- Sabe que os ósos son duros e que poden ser grandes ou pequenos.
- Sabe que o corazón é un órgano moi importante e que nunca se para.
- Localiza os órganos dos sentidos.
- Realiza trazos e grafías con progresiva precisión.
- Utiliza con autonomía adecuada a súa idade os obxectos cotiáns.
- Sabe que debe de comer adecuadamente, descansar o suficiente e practicar exercicio para manterse san.
- Controla de xeito progresivo os seus movementos globais.

- Intenta superar as situación que lle producen vergonza.

Área 2. Coñecemento do contorno

- Nomea algúns froitos propios do outono.
- Sabe que o médico/a se encarga do coidado da saúde e que hai que facer revisións periódicas.
- Identifica algúns dos instrumentos que utiliza.
- Aplica adecuadamente os cuantificadores uns-normal, poucos, moitos.
- Identifica a cor branca.
- Diferencia obxectos duros e brandos.
- Sinala obxectos que se atopan abertos ou pechados.
- Discrimina obxectos que se atopan dentro ou fóra, arriba ou abaixo nunha situación dada.
- Identifica os tamaños e medidas (alto-baixo, grande-pequeno, longo-curto).
- Realiza a grafía dos números 1 e 2.
- Relaciona os números 1 e 2 cós seus ordinais e cantidades correspondentes.
- Determina o criterio que sigue unha serie.

Área 3. Linguaxes: comunicación e representación

- Comprende os contos lidos na clase e nárraos coas súas palabras.
- Contesta correctamente a algunhas preguntas formuladas sobre os contos.
- Exprésase de xeito adecuado á súa idade.
- Pronuncia de maneira cada vez máis clara e correcta.
- Amplia o seu vocabulario.
- Realiza descrições moi sinxelas.
- Realiza trazos horizontais e verticais combinados, oblicuos, zigzgags, circulares, ondulados e grafías.
- Recita algunhas poesías co ritmo e a entoación axeitados.
- Resolve algunhas adiviñas sinxelas.

- Comprende a información proporcionada polas etiquetas, os códigos, os nexos e os pictogramas.
- Compón frases con imaxes, nexos e pictogramas.
- Coñece o son dalgunha palabra en lingua estranxeira.
- Relaciona algunhas imaxes cós sons en inglés que as representan.
- Utiliza adecuadamente os materiais plásticos.
- Participa nas actividades plásticas realizadas cooperativamente.
- Memoriza e baila algunhas cancións.
- Reproduce ritmos con diferentes partes do corpo.
- Expresa sentimentos e emocións co corpo.
- Adopta o papel que se lle asigna nas dramatizacións da clase.
- Utiliza algúns recursos interactivos dispoñibles na aula.

Unidade 2: Un castelo ecolóxico.

Área 1. Coñecemento de si mesmo e autonomía persoal.

- Coñece a utilidade de diferentes partes e elementos do corpo.
- Progresa no coñecemento de sí mesmo.
- Progresa na coordinación dinámica xeral do propio corpo e no control dos seus movementos.
- Realiza actividades que requiren maior precisión de movementos finos.
- Realiza de xeito autónomo accións relacionadas co aseo, a alimentación e o vestido.
- Sabe que hai tarefas na casa que pode realizar.
- Adopta o rol que se lle asigna nas actividades realizadas cooperativamente.
- Sabe que debe de tomar todo tipo de alimentos e practicar exercicio.
- Comprende que debe asearse e descansar o suficiente para estar san.
- Comprende que non debe de sentir envexa polo que teñen os demais.

Área 2. Coñecemento do contorno.

- Nomea algunhas características típicas do outono.
- Describe de xeito sinxelo que lles pasa ás árbores nesta época.
- Nomea a relación de parentesco que garda cós diferentes membros da súa familia.
- Sabe que na casa existen normas de comportamento que debe de coñecer e cumprir e que hai tarefas que pode realizar.
- Nomea as partes da casa.
- Coñece o traballo que realizan os diferentes profesionais que interveñen na construción dunha vivenda e os materiais que utilizan.
- Establece diferencias e semellanzas entre a súa vivenda e os castelos.
- Identifica a cor marrón.
- Discrimina obxectos que se atopan enriba-debaixo nunha situación dada.
- Realiza series.
- Relaciona o número 3 coa súa cantidade e o seu ordinal.
- Utiliza adecuadamente os cuantificadores cheo-baleiro, máis que-menos que.
- Nomea accións propias do día e accións propias da noite.

Área 3. Linguaxes: comunicación e representación.

- Narra coas súas propias palabras os contos lidos na clase seguindo a secuencia temporal.
- Contesta correctamente algunhas preguntas formuladas sobre os contos.
- Comprende as mensaxes que lle dan a docente e os seus compañeiros/as.
- Amplía o seu vocabulario.
- Constrúe frases utilizando a forma verbal adecuada.
- Recita algunhas poesías, refrans e trabalinguas.
- Resolve adiviñas sinxelas.
- Coñece a direccionalidade da escritura e a lectura.

- Comprende a información proporcionada polas etiquetas, as imaxes, os códigos e os pictogramas.
- Realiza trazos e grafías dalgúns números e letras.
- Di algunha palabra e expresión sinxela en lingua estranxeira.
- Participa nas actividades plásticas e artísticas.
- Participa nas actividades plásticas realizadas cooperativamente.
- Utiliza adecuadamente os materiais plásticos e emprega diferentes técnicas.
- Participa nas actividades musicais.
- Participa nas actividades de expresión corporal e nos xogos simbólicos.
- Manexa algúns dispositivos de xeito adecuado a súa idade.
- Sabe que o ordenador e Internet son ferramentas para comunicarse e informarse.

Unidade 3: A cidade das bicis.

Área 1. Coñecemento de si mesmo e autonomía persoal.

- Coñece as accións que podes realizar coas diferentes partes do seu corpo.
- Mellora seus movementos globais de forma coordinada.
- Esforzase por realizar as actividades que requiren maior precisión motora.
- Compórtase adecuadamente e facilita a convivencia.
- É constante e mostra iniciativa e autonomía nas diferentes actividades cotiás.
- Respeto as achegas dos compañeiros e compañeiras nas actividades cooperativas.
- Sabe que debe de probar alimentos novos.
- Sabe que é saludable realizar actividade física ou práctica de deporte.

Área 2: Coñecemento do contorno

- Identifica elementos do contorno.
- Nomea algúns edificios importantes que podemos atopar na rúa.
- Relaciona algúns produtos co establecemento no que poden adquirirse.
- Coñece o colector onde se depositan os diferentes residuos.

- Nomea os medios de transporte menos contaminantes.
- Coñece algúns fenómenos atmosféricos propios do inverno.
- Nomea algunhas pezas de vestir propias do inverno.
- Discrimina as cores gris e negra.
- Identifica as formas circular, cadrada e triangular.
- Realiza a grafía do número 4.
- Relaciona o número 4 co seu ordinal e a súa cantidade.
- Localiza obxectos que se atopen a un lado e a outro, a dereita e a esquerda, diante e detrás, preto e lonxo, respecto a unha situación dada.
- Discrimina obxectos grandes, medianos e pequenos.
- Recoñece a medida longo-curto nos obxectos.
- Agrupa e clasifica atendendo a diversos criterios.

Área 3: Linguaxes: Comunicación e representación.

- Comprende os contos lidos na clase e contesta adecuadamente as preguntas formuladas sobre eles.
- Conta historias articulando frases de xeito adecuado a súa idade.
- Participa en diálogos, debates, asembleas de clase...respetando a súa quenda de palabra.
- Amplía o vocabulario.
- Describe obxectos familiares.
- Nomea palabras que pertencen a unha mesma familia.
- Recita algunhas poesías refrans e trabalinguas.
- Resolve adiviñas sinxelas.
- Realiza trazos ondulados, circulares, semicirculares, espirais, bucles e conectados.
- Escribe números e algunhas letras.
- Comprende a información proporcionada polas etiquetas, as imaxes, os nexos e os pictogramas.

- Compón e lé frases coas imaxes, os nexos e os pictogramas.
- Sinala algúns obxectos ou imaxes cando os nomeamos en inglés.
- É creativo na realización das súas producións.
- Goza coas actividades plásticas e artísticas realizadas de xeito individual e en grupo.
- Discrimina algúns sons despois de escoitalos.
- Segue o ritmo das cancións e bailáas.
- Exprésase a través da linguaxe musical.
- Participa nas actividades de expresión cultural.
- Sabe utilizar algúns dispositivos tecnolóxicos.
- Recoñece as iconas dalgúns programas.

Unidade 4: Viaxando polo mundo.

Área 1. Coñecemento de si mesmo e autonomía persoal.

- Coñece as accións que pode realizar coas diferentes partes do seu corpo.
- Os seus movementos globais son cada vez máis coordinados.
- Identifica algunhas sensacións que pode percibir por medio do sentido do tacto: frío-calor.
- Participa nos xogos e actividades psicomotrices.
- Manexa de xeito máis preciso e correcto os instrumentos que utiliza habitualmente.
- Realiza as actividades relacionadas coas rutinas cotías con progresiva autonomía.
- É constante, esforzase e demostra iniciativa nas actividades individuais e grupais.
- Demostra actitudes xenerosas cos seus compañeiros e compañeiras da clase.
- Sabe que debe ter unha alimentación variada.
- Sabe que é saudable realizar actividade física ou practicar deporte.

Área 2: Coñecemento do contorno.

- Nomea algúns dos elementos que compoñen a Terra: terra, ríos, mares, océanos.
- Sabe o nome dalgún continente.

- Nomea medios de transporte relacionados coas viaxes e asóciaos polo medio físico co que se desprazan.
- Sabe que a través dalgúns medios podemos comunicarnos e informarnos sobre acontecementos de diversos lugares do planeta.
- Describe de xeito moi sinxelo algún lugar da Terra.
- Nomea algúns fenómenos atmosféricos propios do inverno.
- Relaciona as pezas de vestir coa parte do corpo na que se poñen.
- Situa obxectos atendendo as nocións á dereita ou arredor.
- Identifica a cor rosa.
- Utiliza adecuadamente os cuantificadores uns-varios e metade.
- Escribe os números do 1 ao 5 e asóciaos aos seus ordinais e ás súas cantidades.
- Compón o número 5 de diferentes maneiras.
- Realiza series crecente e decrecente de números.
- Resolve sumas sinxelas.
- Agrupa e clasifica atendendo a diversos criterios.

Área 3: Linguaxes: Comunicación e representación.

- Comunica as súas necesidades, sentimentos e emocións a través da linguaxe oral.
- Comprende as mensaxes que lle comunican as personas do seu contorno.
- Goza cos contos lidos na clase e sigue a trama ate o final.
- Comunica os seus desexos e necesidades de xeito adecuado e entende as demandas dos demais.
- Contesta ás preguntas formaludas sobre os contos e nárraos coas súas propias palabras.
- Amplía o vocabulario en lingua materna e estranxeira e artícula palabras de xeito adecuado á súa idade.
- Realiza descripcións utilizando adxetivos para expresar calidades.
- Participa en diferentes situacións comunicativas respetando as normas que rexen o intercambio lingüístico.

- Resolve algunhas adiviñas sinxelas.
- Recita algunhas poesías, refráns e trabalinguas.
- Segue a direccionalidade correcta nos trazos e grafías que realiza.
- Comprende a información proporcionada en diversos soportes escritos (imaxes, etiquetas, códigos, pictogramas...).
- Participa nas lecturas colectivas realizadas na clase.
- Participa nas actividades plásticas e artísticas realizadas colectivamente.
- Discrimina diferentes sons.
- Aprende as cancións e baila seguindo un ritmo.
- Utiliza as posibilidades do seu corpo para expresarse.
- Participa nas dramatizacións e nos xogos simbólicos adoptando diferentes roles.
- Utiliza algúns programas dos dispositivos tecnolóxicos adecuados a súa idade.

Unidade 5: O bosque de Peluxa.

Área 1. Coñecemento de si mesmo e autonomía persoal.

- Sabe as accións que pode realizar co seu corpo.
- Nomea algunhas accións que pode realizar por sí mesmo e outras para as que necesita axuda.
- Sabe que as froitas e as verduras son beneficiosas para a saúde.
- Anima aos seus compañeiros/as cando os ve tristes.
- Realiza as actividades e tarefas de xeito progresivamente autónomo.
- Acepta as decisións tomadas entre todos/as nas actividades cooperativas.
- Controla os seus movementos globais e adquire maior axilidade e destreza.
- Realiza actividades que requiren maior precisión nos movementos finos.
- Participa nos xogos e actividades psicomotores.

Área 2: Coñecemento do contorno.

- Sabe que en primavera deixa de ir frío e aparecen as flores.
- Conta de xeito moi sinxelo como cambian as actividades que realizamos en primavera.
- Coñece os coidados que necesitan as árbores e as plantas.
- Sabe algúns datos sobre diferentes tipos de bosque.
- Nomea algúns alimentos que se poden obter dos bosques.
- Identifica algúns animais que viven nos bosques.
- Coñece o traballo que realizan os gardabosques.
- Contribue na medida das súas posibilidades ao coidado da Natureza.
- Discrimina obxectos que se atopan, á dereita, á esquerda, preto-lonxe.
- Realiza series e clasificacións tendo en conta diferentes criterios.
- Identifica formas e obtén cores.
- Realiza estimacións atendendo á altura: moi alto-alto-baixo.
- Identifica e escribe os números do 1 ao 6.
- Asocia os números traballados coas cantidades e os ordinais correspondentes.
- Resolve sumas sinxelas.
- Ordena temporalmente imaxes.

Área 3: Linguaxes: Comunicación e representación.

- Exprésase de xeito adecuado a súa idade.
- Contesta correctamente as preguntas formuladas sobre os contos.
- Participa nas asembleas, debates, diálogos da clase.
- Amplía o seu vocabulario.
- Realiza descripcións de obxectos cotiáns.
- Participa en xogos lingüísticos (recitado de poesías, trabalinguas...etc).
- Nomea o diminutivo dunha palabra dada.
- Realiza trazos seguindo a direccionalidade correcta.
- Escribe as grafías de números e algunhas letras e palabras moi sinxelas.

- Lee frases compostas con imaxes, nexos e pictogramas.
- Comprende a información proporcionada polas etiquetas, os carteis e os códigos.
- Sinala obxectos ou imáxenes cando son nomeados en inglés e a inversa.
- Goza e participa nas actividades plásticas e artísticas.
- Identifica sons relacionados cos contidos.
- Participa e goza nas actividades musicais e de expresión corporal.
- Adopta diferentes roles nas dramatizacións e roles simbólicos.
- Manexa adecuadamente diferentes dispositivos tecnolóxicos.
- Sabe que non debe de permanecer moito tempo diante da TV ou do ordenador.

Unidade 6: Os esquíos.

Área 1. Coñecemento de si mesmo e autonomía persoal.

- Identifica elementos do corpo en sí mesmo e nos seus compañeiros/as.
- Nomea algunhas accións que pode realizar coas diferentes partes do seu corpo.
- Comeza a formarse unha imaxe axustada e positiva de sí mesmo.
- Sabe que debe de lavar as mans logo de contacto con un animal.
- Coñece que debe de probar diferentes alimentos e practicar exercicio.
- Asease cando o require e descansa o suficiente.
- Realiza as actividades e rutinas cotiás de xeito progresivamente autónoma.
- Aplica os hábitos adquiridos nas súas actividades cotiás.
- Colabora cos seus compañeiros e compañeiras nas diferentes actividades da clase.
- Coordina os movementos globais do corpo en diferentes situacións.
- Adquire maior dominio e precisión nos movementos finos.
- Participa nos xogos e actividades psicomotrices.

Área 2: Coñecemento do contorno.

- Identifica algúns animais domésticos.

- Sabe que debe coidar e respetar os animais.
- Coñece alimentos de orixe animal.
- Discrimina conductas adecuadas e inadecuadas relacionadas co trato dos animais.
- Discrimina as formas xeométricas traballadas.
- Realiza series.
- Escribe os números do 1 ao 6 e asociaos cos seus ordinais e as súas cantidades.
- Compón e descompón números ate o 6.
- Realiza sumas sinxelas.
- Utiliza adecuadamente os cuantificadores traballados.
- Discrimina obxectos que se atopan en determinadas situacións espaciaís.
- Identifica as cores traballadas.
- Discrimina propiedades lixeiro-pesado.
- Realiza estimación de tamaño e medida.
- Agrupa e clasifica atendendo a diferentes criterios.

Área 3: Linguaxes: Comunicación e representación.

- Participa en diferentes situacións comunicativas.
- Expresase de xeito adecuado e utiliza o vocabulario que aprende.
- Narra coas súas propias palabras os contos leídos na clase e outros inventados.
- Sabe que a través da linguaxe oral pode comunicar as súas necesidades, sentimentos e emocións.
- Participa en diferentes xogos lingüísticos (recitado de poesías, resolución de adiviñas...).
- Realiza descripcións.
- Nomea o singular ou o plural dunha palabra dada.
- Realiza trazos e grafías de letras, dalgunhas palabras e de números con progresiva precisión.
- Comprende a información proporcionada polas etiquetas, os carteis os nexos e os pictogramas. .

- Lee frases máis complexas compostas coas imaxes, os nexos e os pictogramas.
- Dí espontaneamente algunhas palabras e expresións sinxelas en lingua estranxeira.
- Discrimina diferentes sons.
- Participa nas actividades plásticas, artísticas, de expresión corporal e musical. .
- Aprende e canta cancións seguindo diferentes ritmos.
- Manexa algúns dispositivos sabendo que debe facer un uso moderado de ditos recursos tecnolóxicos.

7. PROCEDEMENTO E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN.

O principal procedemento nesta etapa será a **observación directa e sistemática** que serve para identificar as aprendizaxes adquiridas e o ritmo e características de cada neno e nena xunto con outros procedementos: **observación natural, diario de aula, rexistro anecdótico, cuestionarios e intercambios con outros docentes especialistas cos que manteremos unha reunión trimestral de avaliación, análise dos traballos dos nenos/nenas, autoavaliación do grupo cooperativo...tamén contaremos cos cuestionarios, reunións, intercambios, reunións coas familias...etc.**

Os tres momentos de avaliación son:

Avaliación inicial, que nos permite coñecer o punto de partida do noso alumnado

Avaliación continua, recollendo información durante todo o proceso sobre a adaptación ás características dos nenos/as e a súa validez, adecuación e significatividade. Informaremos regularmente as familias sobre os progresos e dificultades detectados no proceso educativo dos seus fillos/fillas a través dun informe trimestral e de forma persoal.

Por último, realizaremos **a avaliación final** que permite valorar globalmente o proceso, coñecer o grao de consecución dos obxectivos e o nivel de idoneidade da nosa función docente.

Os documentos de avaliación do 5º nivel de Educación Infantil son o boletín trimestral de información as familias e o informe final de avaliación individualizado do 5º nivel ao rematar o curso partindo dos datos obtidos da avaliación continua.

8. METODOLOXÍA.

Partindo das **ORIENTACIÓNS METODOLÓXICAS** recollidas no Decreto 330/2009 e do **enfoque competencial**, organizamos a práctica educativa en torno aos seguintes principios:

PERSPECTIVA DIDÁCTICA. Organizaremos os contidos con enfoque globalizador, xa que os nenos/nenas deben de aprender dende unha perspectiva global, integrada e diversa. Aplicaremos o enfoque competencial pois o aspecto central non é a acumulación de coñecementos senón o desenvolvemento das posibilidades que posúe calquera individuo mediante fórmulas de “saber e facer” contextualizadas. Partiremos do principio de consistencia evolutiva de Piaget que supón adaptar os contidos e actividades ao nivel psicomadurativo dos nenos. Poñeremos en práctica o Principio das Interaccións Positivas medio ambiente/neno/a a través da organización do traballo por proxectos. Outro aspecto da perspectiva didáctica é adecuar o ensino aos intereses e necesidades educativas do alumno, aplicando o principio de individualización e o principio de aprendizaxe significativo e funcional porque as aprendizaxes deben relacionarse co que o alumno/alumna xa sabe previamente.

APRENDIZAXE COOPERATIVA. Fomentaremos o traballo cooperativo a través de actividades plásticas e outras recollidas na proposta didáctica.

AMBIENTE DE APRENDIZAXE. A **distribución do tempo** é un recurso flexible, organizativo e relevante no proceso de construción persoal dos nenos/as. Adáptamonos ás características e ritmos do alumnado seguindo o principio de flexibilidade, combinando tempos de actividade con tempos de descanso. Tempos onde seguirán as consignas da docente e outros nos que realizarán xogo libre e espontáneo. Traballaremos os hábitos e as rutinas que contribúen á creación dun ambiente de seguridade e supoñen unha secuencia estable de actividades, favorecen a comprensión do paso do tempo e axudan a prever accións.

Distribución da xornada da aula:

- Momento da entrada: hábitos de hixiene e COVID, autonomía no vestido, rutinas, asemblea inicial, motivación cara o centro de interese e presentación das actividades do día.
- Actividades sobre o centro de interese en diferentes agrupamentos como o gran grupo, a nivel individual, equipos cooperativos, parellas, etc...
- Hora do aseo, almorzo e saída ao patio do recreo. Volta á calma e hora de ler.
- Actividades rotatorias actividades tamén en diferentes agrupamentos de linguaxe artístico, corporal, musical, dixital, atención educativa, etc...
- Momento de recoller e despedirse. Asemblea de recordo e rutinas de saída (hábitos de hixiene covid)

O **espazo** organízase con intención educativa de modo que permite atender ás necesidades de movemento, afecto, xogo, exploración, comunicación ou descanso dos nenos/as, dentro da nova realidade que estamos a vivir.

PAPEL DO PROFESORADO. Como docente o noso papel é de guía, orientadora e dinamizadora, que organiza e conduce pero que tamén aprende partindo dos coñecementos previos do alumnado. Potenciaremos habilidades de pensamento e lles proporcionaremos ferramentas que lles permitan evolucionar co fin de construír novas aprendizaxes. Partiremos dos seus esquemas de coñecemento para ofrecer unha intervención que conecte co saber facer e saber estar. Traballaremos habilidades cognitivas e emocionais deixando que os nenos/nenas pensen, falen e consideren diversas perspectivas de modo que se convertan en persoas máis reflexivas.

PAPEL DO ALUMNADO. Serán protagonistas e exploradores activos da súa aprendizaxe. Aprenderán facendo nun proceso que require observación, manipulación, experimentación, reflexión e esforzo mental. Realizarán actividades de forma autónoma, con iniciativa, planificar e secuenciar a súa acción, etc...

AGRUPAMENTOS. Organizaremos diversos agrupamentos para atender á diversidade e tamén para fomentar un bo ambiente de convivencia. Así, levaremos a cabo traballos en:

Gran grupo como as asembleas, exposicións, lectura de contos, xogos, cancións, etc...

Pequenos grupos como nos equipos de traballo para a aprendizaxe cooperativa.

Traballarán tamén en **parellas** desenvolvendo o diálogo, a tutoría entre iguais, etc...

Por último sinalar o traballo a nivel **individual**, que servirá para abordar conceptos máis específicos, o reforzo individual con algún neno/a que o precise

APERTURA AO CONTORNO. Será un recurso na aula xa que a educación infantil acada o seu pleno sentido nun marco de colaboración entre os elementos que inciden no proceso educativo: o equipo docente, as familias e o contorno, cunha tarefa compartida.

ACTIVIDADES: As actividades que desenvolveremos favorecerán a autonomía, afectividade e a comunicación. Realizaremos actividades *iniciais* como as de ambientación, motivación, de coñecementos previos, etc...; de *desenvolvemento* e *finais* para afianzar contidos, e constatar se acadaron os obxectivos. Teremos en conta a **diversidade** da aula, realidade social derivada da singularidade de cada persoa e contexto. Cada neno e nena ten características e peculiaridades, e cada situación que viven provoca neles diferentes estados emocionais e expresións, polo que como docente adaptarei o proceso de ensino aprendizaxe ao grupo.

Por outra banda sinalar que no **SUPOSTO DE EDUCACIÓN A DISTANCIA**, as familias do alumnado do dito curso teñen habilitada a aplicación móbil TokApp School e todas contan con correo electrónico, para manter contacto e, de ser posible, fornecer contidos educativos.

9. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS.

Os materiais curriculares axeitaranse aos contidos, ás características e necesidades do contexto educativo e ás características individuais do noso alumnado. As familias foron informadas sobre este material no mes de xuño do pasado curso:

- .Infantil 4 Anos FLOCOS DE MILLO 4 ANOS GALICIA, Mª DOLORES CAMPUZANO, XERAIS

Tamén contaremos con materiais didácticos como elementos do medio natural e sociocultural que favorecerán o vínculo coa identidade do alumnado e crearán un ambiente significativo, ademais de espertar o interese por explorar e experimentar.

A organización e disposición dos materiais na escola **facilitará a autonomía e independencia** dos nenos e das nenas. Colocaranse en diversos lugares accesibles de maneira que poidan ser vistos e utilizado de forma autónoma, e permitir a realización de actividades de modo descentralizado. Deben dispoñerse ordenadamente de maneira que se permita coñecer a súa situación, facilitar a súa colocación posterior e favorecer a creación de hábitos de orde.

Tenderemos a **recuperar, reutilizar e reciclar materiais**. Así, axudaremos a descubrir novas posibilidades de uso e a reducir o consumismo imperante. Como tamén empregaremos o **ordenador coa pantalla dixital** como un medio que enriquecerá o contexto de aprendizaxe, xa que fai que o proceso de ensino sexa máis motivador. Así mesmo, posibilitará a aprendizaxe por descubrimento, favorecendo o traballo en grupo, o desenvolvemento da curiosidade e, ademais, a realidade virtual que proporciona o ordenador potencia a capacidade de abstracción.

Tomaremos como un **evento educativo** a distribución e recollida de materiais para o que dispoñemos dun tempo en cada xornada, que aproveitaremos para educar en valores.

Non debe esquecerse o **papel compensador** da escola, facilitando que algúns pequenos/as teñan acceso á manipulación de obxectos e recursos inusuais no contexto no que se desenvolven. Dentro destes recursos materiais cómpre sinalar a importancia que lle concedo ao **conto** dentro da aula. Elemento motivador que axuda a desenvolver a linguaxe, estimula o vocabulario e ten gran valor pedagóxico como din Gianni Rodari e Ana Pelegrín. Así como o **xogo**, que é o motor da aprendizaxe.

10. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.

A atención ao alumnado NEAE, débese iniciar no momento en que se detecte a necesidade, e rexerase polos principios de **equidade, normalización, inclusión e compensación de desigualdades**, dándolles a resposta educativa que mellor se adapte ás súas necesidades.

Sinalar, que no grupo de 5º de Educación Infantil do presente curso 2021-2022 non temos ningún alumno/a que presente NEAE. Non obstante, sinalaremos que no caso de que haxa unha incorporación durante o curso dalgún/unha alumno/a NEAE levaremos a cabo, entre outras as seguintes adecuacións: educativa con dito alumno ou con outros nenos/nenas que nalgún momento presenten NEAE basearase na aplicación dunhas medidas inclusivas e integradoras tendo en conta o principio de flexibilidade seguindo a filosofía do decreto 229/2011. Tamén levaremos a cabo, entre outras, as seguintes adecuacións:

- Compensar na medida do posible as desigualdades de partida.
- Promover un contexto no que atenderemos ás características e peculiaridades dos nenos.
- Realizar unha organización de tempos e espazos, que faciliten a aprendizaxe significativa.
- Poñer en práctica unha educación compartida.
- Prestar máis atención aos procesos que aos resultados que obteña o alumnado.
- Ofrecer oportunidades múltiples e variadas de aprendizaxe que transcendan estereotipos.
- Realizar actividades de reforzo e ampliación para evitar a desmotivación ou aburrimiento.

11. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN TIC.

Os nenos e nenas conviven dende o seu nacemento con todo tipo de equipos tecnolóxicos, polo que requiren un tratamento educativo específico, por isto, a escola non pode permanecer ao marxe das TICs.

No **Plan TIC do centro** establécese que tanto meu nivel educativo, como nos outros de educación infantil e en todos os de educación primaria, temos que ter moi presentes os seguintes principios:

- Partir do nivel de desenvolvemento da alumnado
- A construción de aprendizaxes significativas.
- A capacidade de aprender a aprender.
- A modificación de esquemas de coñecemento.
- E a intensa actividade por parte do alumnado.

Na **educación infantil**, consideramos que este tratamento debe ter dúas funcións: as TICs como recurso didáctico e as TICs como obxecto de estudo. A meta é achegarnos ao ordenador (pantalla dixital) e internet como instrumentos dinamizadores educativos e coñecer os seus usos básicos e as súas posibilidades.

E deste xeito, plantexamos como obxectivos:

*Iniciarse na utilización de programas informáticos sinxelos.

*Iniciar ao alumnado en Internet con capacidade de procura de información e de tratamento crítico da mesma.

*Potenciarase a Web do colexio, e o blogs, os vídeo proxectores e as pantallas dixitais.

E contamos como **recursos**: CDs de xogos dixitais interactivos, DVD de contos, CDs de audicións de contos, música, lotos sonoros, vocabulario, e tamén con libros dixitais.

12. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN DE CONVIVENCIA.

O Plan de convivencia, seguindo o Decreto 8/2015, é un documento elaborado pola **comisión de convivencia escolar** pero que tivo en conta as aportacións do claustro e unha valoración e análise dos principais documentos organizativos e curriculares do centro.

O plan en **educación infantil** débese artellar en catro momentos:

- Na etapa da sensibilización sobre a necesidade dunha boa convivencia a través de reunións explicativas cos departamentos, claustros, en titorías, ANPA, etc.
- No diagnóstico baseándonos na revisión da documentación (PEC, PXA, NOF, PAT e PAD) así como nos informes emitidos pola Consellería dos cuestionarios para a avaliación da convivencia e clima escolar.
- Na concreción do plan definindo os seguintes obxectivos clave:
 - *Valorar e respectar diferentes culturas e formas de vida.
 - *Contribuír á mellora das relacións entre todos os membros da comunidade educativa.
 - * E faremos consciente ao alumnado da gran riqueza que aporta á multiculturalidade e á diversidade.
- E no seguimento e avaliación do mesmo plan.

13. EDUCACIÓN EN VALORES.

A **educación en valores** enténdese como o proceso que capacita ás persoas dos mecanismos cognitivos e afectivos que nos axudan a convivir coa equidade e comprensión necesarias para integrarnos como persoas únicas na sociedade.

Así, incluímos no noso proxecto didáctico, os seguintes valores:

O diálogo e o respecto aos demais, que supón educar para a convivencia pacífica e a cidadanía democrática, fomentando a solidarizade, a cooperación, a liberdade, a responsabilidade, o respecto e o rexeitamento a todo tipo de discriminación e intolerancia.

A igualdade, a sociedade na que vivimos asigna aos nenos e ás nenas dende pequenos roles diferentes en función do seu sexo. Como docente, debo corrixir estas desigualdades e formar a nenos e nenas como persoas que son, en igualdade de condicións e cos mesmos dereitos e obrigacións.

O coidado ao medio ambiente, que supón achegar ao meu alumnado ao medio natural aprendendo a valorar a importancia que este ten para a vida das persoas e o desenvolvemento de actitudes de respecto e o seu coidado.

O consumo responsable, inda que nestas idades aínda non teñen autonomía como consumidores, están constantemente recibindo mensaxes dos medios de comunicación: publicidade sobre lambetadas, xoguetes, material escolar... o que pretendemos é que os nenos e nas nenas vaian adquirindo unha actitude crítica e responsable cara o consumo.

A educación vial, encamiñada á prevención de accidentes. É preciso inciar ao noso alumnado no coñecemento dunhas normas establecidas, fundamentais para a súa futura participación no entorno como peóns, viaxeiros ou usuarios de vehículos.

A cidadanía responsable, que supón preparar aos nenos e nenas para o exercicio da cidadanía e para a participación na vida social e cultural con actitude crítica e responsable.

A educación para a saúde, fomentando a adquisición de hábitos como alimentación sa, descanso, coidado e hixiene corporal, prevención de accidentes... e prestando especial atención ás medidas educativas sanitarias contra a covid.

E o emprendimento, para que pouco a pouco vaian empregando ferramentas que lles faga ser responsables, que lles permitan tomar iniciativas e ir adquirindo a mentalidade emprendedora.

A educación en valores tamén irá orientada á sensibilización ante temas recollidos na Lei 4/2011 de 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa; na Lei 27/2005 do 30 de novembro, de fomento da educación e cultura da paz, ou no Decreto lexislativo 2/2015, do 12 de febreiro, polo que se aproba o texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de igualdade.

14. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.

Seguindo o Protocolo de Adaptación ao contexto da Covid 19 nos centros de ensino non universitario de Galicia, no presente curso non temos programadas actividades complementarias (as organizadas durante o horario escolar e teñen un carácter diferenciado das propiamente lectivas) nin actividades extraescolares (fóra do horario lectivo e de carácter voluntario para o alumnado).

15. PROCEDEMENTOS PARA AVALIAR PROPIA PROGRAMACIÓN.

Segundo o capítulo VI da Orde do 25 de xullo, entre outras cuestións anteriormente mencionadas, á hora do desenvolvemento do proceso de avaliación, co fin de analizar e valorar o proceso de ensino que ten lugar nas aulas e adaptar progresivamente a intervención educativa ás características e necesidades do alumnado, teremos que avaliar entre outros aspectos: a adecuación da proposta pedagóxica e da propia planificación.

Para a dita valoración empregaremos:

- **Indicadores de logro**, que configuran unha reflexión sobre a nosa práctica docente.

Nestes indicadores teremos en conta:

.Planificación da ensinanza.

.A metodoloxía.

.O desenvolvemento das capacidades do alumnado.

.As relacións coas familias.

.A atención a diversidade.

-Instrumentos de recollida de datos: como follas de rexistro, diario de aula, traballos do alumnado...

A partir destes datos deseñaremos os plans de mellora. Dita avaliación debe de facerse ao final aínda que cómpre facela tamén ao finalizar cada unidade didáctica xa que nos permitirá mellorar a nosa intervención educativa durante o presente curso.